

İL HIFZISSİHHA KURULU KARARI

Karar No : 2020 - 27 -

Karar Tarihi : 11/05/2020

Isparta İl Hıfzıssıhha Kurulu 11.05.2020 Pazartesi günü saat 22.00'de Vali Ömer SEYMENOĞLU başkanlığında toplandı.

Tüm dünyada devam eden ve fiziksel temas, solunum vb. yollarla çok hızlı bir şekilde bulaşarak enfekte olan insan sayısını hızla artıran Koronavirüs (Covid-19) salgınının toplum sağlığı açısından oluşturduğu riski yönetebilmek adına sosyal hareketliliği ve insanlar arası teması azaltarak sosyal izolasyonu sağlamak hayati önem taşımaktadır.

Aksi halde virüsün yayılımı hızlanacak, vaka sayısı ve buna bağlı olarak tedavi gereksinimi duyacak kişi sayısı artacak, böylelikle vatandaşlarımızın hayatlarını kaybetme riski yükselecek ve bu durumda toplum sağlığının ciddi şekilde bozulmasına sebep olacaktır.

Bu doğrultuda, Dünya sağlık örgütü tarafından "pandemi" ilan edilen Koronavirüs (Covid-19) salgınından kaynaklanan olumsuzlukların önlenmesi amacıyla bugüne kadar birçok tedbir alınmıştır.

Alışveriş Merkezlerinin 11.05.2020 tarihinden itibaren faaliyetlerini sürdürürken 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve ilgili mevzuatça belirlenen kurallara ilave olarak;

A) Genel Esaslar

1. AVM'lerin **10.00-22.00** saatleri arasında faaliyetlerini yürütmesine,
2. AVM'lerde bulunan/bulunacak çalışan, yönetici ve müşterilerin tıbbi maske/bez maske kullanması zorunlu olup maske kullanımı hususuna riayet etmeyen kişilerin AVM'lere alınmasına müsaade edilmemesine, (Bu kapsamda, özellikle AVM çalışanlarının maskeleri nemlendikçe/kirlendikçe yenileri ile değiştirilecektir.)
3. AVM'lerin giriş/çıkışlarında görev yapan güvenlik görevlilerinin (fiili olarak görev yaptıkları süre boyunca) maskeyle birlikte gözlük ya da yüz koruyucu/siperlik kullanmalarının zorunlu olmasına,
4. AVM'lere girişte herkesin (çalışanlar dahil) ateş ölçümü yapılacak ve ateşinin 38°C'dan yüksek olduğu tespit edilen kişi/kişiler içeri alınmayarak ilgili sağlık kuruluşlarına yönlendirilmesine,
5. AVM'ye gelen müşterilerin mümkün olan en kısa süre içinde (içeride en fazla 3 saat kalınabilecektir.) alışveriş yapıp bahse konu alanlardan ayrılması esas olacaktır. Bu kapsamda, müşterilere sosyal mesafe kuralına riayet etmeleri, uzun süre AVM içinde kalmamaları yönünde afiş, sinevizyon, anons vb. yöntemlerle gerekli uyarıların yapılmasına,
6. AVM'lerin oturma, bekleme, dinlenme amaçlı kullanılan ortak alanlarının yanı sıra restoran/lokanta ile yeme-içme alanlarında bulunan tüm sandalye, koltuk ve masaların kaldırılmasına,
7. AVM içerisinde bulunan lokanta ve restoranlar al götür ve/veya paket servis şeklinde hizmet verebilecektir. AVM'lerin toplu olarak faaliyet yürüttükleri yeme-içme katı vb. alanlarda sipariş vermek/siparişini almak üzere bekleyen müşteriler için bir metre aralıklarla **sosyal mesafe uyarı işaretleri** çizilmesine,

İL HIFZISSİHHA KURULU KARARI

8. Danışma, iş yeri girişi, ödeme noktası vb. yerlerde sosyal mesafe kuralının göz ardı edilme ihtimaline karşı adı geçen alanlara bir metre aralıklarla sosyal mesafe uyarı işaretleri çizilmesine,

9. İl Hıfzıssıhha Kurulunun 22.03.2020 tarihli ve 2020/5 nolu kararı kapsamında oyun alanı/merkezi, internet kafe, ganyan bayi, kafe, sinema, spor merkezi, hamam, sauna vb. işletmeler ve iş yerlerine yönelik kısıtlama tedbirlerinin uygulanmasına devam edildiğinden AVM'lerde bulunan anılan nitelikteki iş yerlerinin/işletmelerin faaliyetlerine izin verilmemesine,

10. Koronavirüs pandemisi süresince AVM'lerde konser, gösteri vb. toplu etkinliklerin yapılmamasına,

11. AVM'lerin içinde bulunan berber, kuaför ve güzellik salonlarının, İl Hıfzıssıhha Kurulu'nun 08.05.2020 tarihli ve 2020/25 sayılı Kararında yer alan kurallara riayet etmek şartı ile faaliyetlerinin yürütülmesine,

12. AVM'lerin içinde bulunan asansörler yalnızca **özel gereksinimi olan bireylerimiz** tarafından kullanılacaktır. Bu kapsamda, asansör içerisinde sosyal mesafeyi korumak adına kişi/kişilerin durması gereken alanlar aralarında en az 1 metre mesafe olacak şekilde yer işaretleriyle belirlenmesine,

13. AVM ziyaretçilerinin yönlerini bulma ve buldukları lokasyondan bina içerisindeki bir başka yere (mağaza, otopark, bebek bakım odası, danışma, asansör vb.) nasıl gidecekleri konusunda rehber görevi üstlenen **dokunmatik dijital yönlendirme sistemlerinin** kapalı tutulmasına,

14. AVM'lerde, oto yıkama hizmeti ile vale hizmeti geçici bir süreliğine verilmemesine, mescitlerin ise Sağlık Bakanlığınca belirlenecek takvime kadar kullanılmamasına,

B) AVM ve AVM İçindeki İş Yerlerinde Bulunabilecek Müşteri Sayısı

Sosyal mesafe kuralını korumak, salgının yayılmasını önlemek için AVM'lere /AVM içinde bulunan iş yerlerine müşteri kabulü aşağıda yer verilen şekilde olacaktır:

1. AVM'lerin toplam inşaat alanından otopark, depo, tesisat katı/odası, yönetici/ odası, idari bürolar, çalışan yemekhaneleri, yangın merdiveni vb. müşteri kabul edilmeyen alanlar çıkarıldıktan sonra aktif müşteri/ziyaretçi kabul edilebilecek alanlarına aynı anda 10 m² ye bir kişi olacak şekilde müşteri kabul edilmesine, (Örneğin; 1.000 m²'lik toplam aktif müşteri kabul edilebilecek alanı bulunan bir AVM'de aynı anda en fazla 100 müşteri bulunabilecektir.)

2. AVM'de faaliyet yürüten her bir iş yeri toplam satış alanına (depo ve yönetici odası hariç, kalan deneme kabinleri dahil), müşteri ve çalışanlar dahil 8 m²'ye 1 kişi düşecek şekilde müşteri kabul edebilmesine, (Örneğin; 32 m²'lik bir iş yerinde toplam 4 kişi bulunabilecektir.)

3. Belediye imar müdürlükleri tarafından AVM'lerin onaylı mimari projeleri esas alınarak; AVM'nin aktif kullanım alanında aynı anda bulunabilecek müşteri sayısı ile her bir iş yeri için aynı anda bulunabilecek kişi sayısı Kararın B bölümü 1 ve 2 nci maddelerine göre ayrı ayrı belirlenerek resmi yazı ile AVM yönetimine tebliğ edilecek ve her türlü iletişim kanalı ile müşterilere duyurulmasına,

4. AVM yönetiminde, AVM'ye aynı anda kabul edilebilecek toplam müşteri sayısı, herkes tarafından görülebilecek bir şekilde (AVM girişlerine pankart şeklinde) asılmasına ve AVM'lerin internet sayfalarında bu bilgiye yer verilmesine,

5. AVM içindeki iş yerlerinin girişine de o iş yeri için aynı anda kabul edilebilecek müşteri sayısını gösteren pankart, afiş veya tabela asılmasına,

İL HIFZISSIHA KURULU KARARI

6. AVM yönetimince, aynı anda içeride bulunabilecek müşteri sayısı esas alınarak, AVM'ye giriş-çıkışı yönetecek bir sistem kurulacak, içerideki müşteri sayısı maksimum sayıya ulaştığında içeriye kesinlikle müşteri/ziyaretçi kabul edilmeyecektir. Ayrıca giriş kapılarında oluşabilecek olası yoğunluğu önleyebilmek adına sosyal mesafeyi belirten ve en az bir metre aralıklarla herkes tarafından görülebilecek bir şekilde zemin işaretlemesi yapılmasının sağlanmasına,

7. AVM'ye giriş-çıkışlarda müşterilerin karşılıklı temasını engellemek için tedbir alınacak, müşterilerin mümkün olduğunca tek yönden giriş, tek yönden çıkış yapması sağlanacak, bu amaçla yer işaretlemeleri ile yönlendirme yapılmasına,

C) Temizlik/Hijyen Kuralları

1. Kişisel hijyen/temizlik kurallarını sağlamak üzere AVM içerisinde ve iş yerlerinin girişinde el antiseptiği bulundurulmasına,

2. Toksik etkileri nedeniyle dünyadaki sağlık otoritelerinin (Dünya Sağlık Örgütü, Avrupa Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi, Amerika Birleşik Devletleri Hastalık Kontrol ve Korunma Merkezleri) kullanımını önermediği dezenfektan püskürtme sistemlerinin (dezenfektan tüneli vb. uygulamalar) AVM'lerde kullanımına izin verilmemesine,

3. AVM girişinde bulunan döner kapılar ile içeride bulunan yürüyen merdivenlerin bantları, kapı kolları, tırabzan ve asansör düğmeleri gibi sık dokunulan yüzeyler üç saatte bir temizlenecek ve gerekli dezenfeksiyon işleminin yapılmasının sağlanmasına,

4. AVM'de bulunan ortak alanlar başta olmak üzere iş yerlerinin zeminleri günlük olarak su ve deterjanla temizlenecek, sık dokunulan yüzeylerin (kapı kolları, telefon ahizeleri, masa yüzeyleri vb.) temizliğine ayrıca dikkat edilecektir. Bu kapsamda, dezenfeksiyon işlemini sağlamak üzere gerekli dezenfektan maddelerinin kullanımının sağlanmasına,

5. AVM'lerde bulunan lavabo ve tuvaletlerin temizliğinde; muhakkak dezenfektan kullanılacak ve tuvaletlere usulüne uygun el yıkama ve maske kullanımına ilişkin afişlerin asılmasına,

6. AVM tuvaletlerinde bulunan el kurutma makinelerinin kullanımının yasaklanmasına, bunların yerine tek kullanımlık kağıt havlu kullanılmasına,

7. Tuvaletlerde sıvı sabun kullanılacak ve teması mümkün olduğunca azaltabilmek adına muslukların, sıvı sabun ünitelerinin mümkünse fotoselli olmasının sağlanmasına,

8. Tuvaletlerin ana giriş/çıkış kapılarının elle temas etmeden açılabilmesi için gereken sistemin en kısa zamanda kurulmasına,

9. İşyerlerinde bulunan bilgisayar klavyeleri, telefon ve diğer cihaz yüzeyleri dezenfektan maddelerle silinerek gerekli dezenfeksiyonun sağlanmasına,

10. İş yerlerinde müşterilerin temas ettiği/edeceği çalışma tezgâhı ve ödeme terminali (post cihazı vb.) her müşteriden sonra mutlaka temizleme/dezenfekte edilmesine,

11. AVM'lerin ortak kullanıma sunduğu, hasta ve özel gereksinimi olan bireylerimiz tarafından kullanılan tekerlekli sandalye vb. araçlar bireysel kullanım sonrası mutlaka usulünce temizleme/dezenfekte edilmesine,

12. AVM içinde bulunan çok sayıda müşteri tarafından kullanılan ATM noktası/alanlarına muhakkak el dezenfektanı konulacak, müşterilerin ATM'lere temas etmeden el dezenfektanı kullanmaları konusunda ATM noktalarına/alanlarına uyarıcı afişler asılmasına, Ayrıca ATM'lerin yoğun temas edilen yüzeyleri her saat başı temizleme/dezenfekte edilmesine,

İL HIFZISSİHHA KURULU KARARI

D) AVM'lerde Ortam Havalandırmasına İlişkin Kurallar

1. AVM'lerin havalandırma sistemlerinde kesinlikle iç ortam havası kullanılmayacak, havalandırma işlemi %100 dış ortam havası ile sağlanmasına,
2. AVM'lerin giriş kapılarında bulunan hava perdeleri çalıştırılmamasına,
3. Merkezi havalandırma sistemleri dışında klima sistemlerinin kullanılmamasına,
4. Havalandırma işlemi bina kullanımında değilken (gece) dahi sürdürülmesine,
5. Havalandırma sisteminin filtrelerinin kontrolleri ve değişimleri düzenli olarak yapılacak, filtre değişimi aerosol oluşturacak işlem kabul edildiğinden bu işlem sırasında AVM personeli N95/FFP2 maske, eldiven ve yüz siperliği kullanacak, çıkarılan filtre çift kat poşetlenmek suretiyle atılmasına, Ayrıca klima santrallerinin normal temizlik periyotlarının kısaltılmasına,
6. Kirli hava çıkışının yapıldığı noktalarda insan geçişinin engellenmesine,

E) AVM'deki İş Yerlerinin Çalışma Kuralları

1. İş yeri girişinde ve kasalarda (ödeme noktalarında) el antiseptiği bulundurulacak ve doluluk durumunun belirli aralıklarla kontrol edilmesine,
2. Bu Kararının B bölümünün 2 nci maddesi gereğince; iş yerinde belirlenen sayıda müşteri olması halinde yeni müşteri girişini engellemek üzere giriş kapısının her iki tarafından tutturularak asılabilecek nitelikte basit kırmızı renkli bir kordon/şerit, plastik duba vb. materyallerin iş yerlerinde bulundurulmasının sağlanmasına ya da iş yerlerince bu amaca hizmet edebilecek alternatif bir sistem kurulmasına,
3. İş yeri dışında bekleyecek müşterilerin, sosyal mesafe kuralını koruması adına aralarında en az 1 metre mesafe olacak şekilde zemin işaretlemesinin yapılmasının sağlanmasına,
4. AVM içinde bulunan iş yerlerinin kendi sektörleri ile ilgili yayımlanan/yayımlanacak kurallara da ayrıca uyulmasına,
5. Müşterilerin deneme kabini içinde maskelerini çıkarmamalarına,
6. Deneme kabinlerinin kullanılmaması esas olup ihtiyaç halinde her müşteri en fazla 10 dakika deneme kabinini kullanabilecek ve müşteri çıktıktan sonra kabin havalandırılacak, sık kullanılan yüzeylerin uygun şekilde temizlenmesine,
7. Gerekli havalandırmanın sağlanması için ikiden fazla deneme kabini olan iş yerlerinde deneme kabinleri bir dolu bir boş kabin kullanımını sağlayacak şekilde ve dönüşümlü olarak kullanılmasına, (Örneğin; ilk seferde 1,3,5; ikinci seferde 2,4,6 numaralı kabinlerin kullanılması gibi.)
8. Denenen Ürünlere Ultraviyole Işını Uygulanması işleminin; Avrupa Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi ile Amerika Birleşik Devletleri Hastalık Kontrol ve Korunma Merkezlerince insan sağlığına zararlı etkileri olması nedeniyle önerilmemesi göz önünde bulundurularak iş yerlerinde **adı geçen işlemin uygulanmamasına,**
9. Aynı ürünün farklı kişilere temas etmesine mahal veren deneme amaçlı ürün tanıtımları (özellikle makyaj malzemeleri vb.) yapılmamasına, deneme amaçlı ürünlerin doğrudan müşteriler tarafından kullanılmasına izin verilmemesine bu ürünlerin yalnızca çalışanlar vasıtası ile kullanılması/denenmesinin (deneme/tester parfüm vb.) sağlanmasına,
10. Kasa önünde sıra beklerken durulması gereken yerlere, aralarında en az 1 metre mesafe olacak şekilde yer işaretlemesi yapılmasına,
11. Ödemelerde müşteriye kartla temassız ödeme yapabileceği hatırlatılarak mümkün olduğunca nakit ödmeden kaçınılmasının sağlanmasına,

İL HIFZISSIHA KURULU KARARI

F) Çalışanlara Yönelik Önlemler

AVM yönetimi tarafından 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve ilgili mevzuat gereği alınması gereken tedbirlere ilave olarak;

1. AVM yönetimlerince, COVID-19 virüsünün bulaşma şekli, hızı, kronik rahatsızlığı olanlarda hastalığın etkileri gibi Koronavirüs salgınının tüm etkileri göz önüne alınarak risk altındaki çalışanların durumu, ilave kullanılacak malzeme, araç, gereç temini ve kullanım şekli ve sistematigi, Koronavirüs tedbir, denetim ve takip sorumluluğundan doğacak idari yapılanma/görevlendirme ihtiyacı vb. hususlara ilişkin; içinde işyeri hekimi, halk sağlığı uzmanının da bulunacağı bir komisyon tarafından iş sağlığı ve güvenliği yönünden risk tehdit değerlendirmesinin yapılmasına,

2. Çalışan personelin ihtiyaç duyduğu koruyucu malzeme/ekipmanların işyerleri tarafından sağlanmasına,

3. COVID-19 tanısı alan ya da COVID-19 temaslı olması nedeniyle takibe giren personelin en az 14 gün çalıştırılmamasına,

4. Çalışan personel içerisinde; ateş, öksürük, burun akıntısı, nefes darlığı vb. hastalık semptomları olanların ivedilikle ilgili sağlık birimine yönlendirilmesine,

5. AVM yönetimlerince, çalışan personelin tamamına COVID-19 virüsünün bulaşma şekli, etkileri, alınması gereken tedbirler, el hijyeni, uygun nitelikte tıbbi maske takılması, maskenin nemlenmesi ya da kirlenmesi halinde değiştirilmesi, yeni maskenin takılması esnasında ise el temizliğine dikkat edilmesi konuları başta olmak üzere gerekli eğitimlerin verilmesine/verdirilmesine,

6. Personelin dinlenme alanlarında da sosyal mesafenin korunması ve maske takılması kuralına riayet etmesinin sağlanmasına,

7. AVM ve iş yerlerinde görev yapan personelin yemeklerinin kumanya şeklinde dağıtılmasına, kumanya sunumlarının tek kullanımlık malzemelerle (tabak, çatal, kaşık, bardak vb.) yapılmasına,

G) Denetim ve Eğitim Kuralları

1. AVM yönetimlerince, Koronavirüs salgınına karşı alınan tedbirlerine uyulup uyulmadığı takip edilecek, denetlenecek ve tespit edilen uygunsuzlukların giderilmesi sağlanacaktır. Bu amaçla her AVM için **Koronavirüs Tedbirleri Sorumlusu/Sorumlularının** belirlenmesine,

2. Koronavirüs sorumluları her saat başı iş yerlerinde alınması gereken tedbirler başta olmak üzere alınan/alınacak tedbirleri denetleyecek, aksaklıkları giderecek ve varsa alınması gereken ilave tedbirler konusunda AVM yönetimini bilgilendirmesine,

3. Koronavirüs sorumlusu/sorumluları tarafından alınan tedbirler (alınan hijyen ve temizlik tedbirlerinin kontrolü başta olmak üzere her tedbir alanına ilişkin günlük denetim çizelgeleri ile) gerektiğinde ibraz edilmek üzere günlük çizelgeler ile kayıt altına alınacaktır. AVM'de görevli güvenlik, sağlık ve temizlik personeline değişen/yeni iş tanımları, Koronavirüs kapsamında alınan tedbirler ve yapılması gerekenler hakkında teorik/pratik eğitimlerin verilmesine,

4. Valilikçe, içinde halk sağlığı uzmanı ve makine mühendisinin bulunacağı beş kişilik bir komisyon oluşturulacak ve bu komisyon tarafından AVM'lerin, Koronavirüs ile mücadele kapsamında belirlenen kurallara riayet edip/etmediklerinin denetlenmesinin (haftada en az bir kez olmak üzere) sağlanmasına,

İL HIFZISSİHHA KURULU KARARI

Yukarıda alınan kararların ivedilikle planlanmasına/uygulanmasına, tüm kolluk ve belediye zabıtası birimleri ile ilgili kurum ve kuruluşlarımız tarafından konunun takip edilerek uygulamada herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesine,

Alınan bu kararın bilgi için Valilik Makamına; gereği için Belediye Başkanlığına, tüm Kaymakamlıklara, İlçe Belediye Başkanlıkları ve ilgili kurum ve kuruluşları ile AVM Yönetimlerine gönderilmesine oybirliği ile karar verilmiştir. 11.05.2020

**İMZALI
BAŞKAN**

Ömer SEYMENOĞLU
Vali

**İMZALI
ÜYE**

Şükrü BAŞDEĞİRMEN
Belediye Başkanı

**İMZALI
ÜYE**

Dr. Mehmet KARAKAYA
İl Sağlık Müdürü

**İMZALI
ÜYE**

Abdullah BORCA
Çevre ve Şehircilik İl Müd. V.

**İMZALI
ÜYE**

Eyüp ADIGÜZEL
İl Tarım ve Orman Müdür V.

**İMZALI
ÜYE**

Ömer YILMAZ
İl Milli Eğitim Müdürü

**İMZALI
ÜYE**

Dr. Mehmet Nazif AYDIN
Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanı

**İMZALI
ÜYE**

Uzm.Dr. Ruşen KESKİN
Isparta Şehir Has. Başhekimisi

**İMZALI
ÜYE**

Dr. Haluk KUNDAKÇI
Serbest Tabip.

**İMZALI
ÜYE**

Ecz. Süleyman KALAY
Serbest Eczacı